Projekt z dnia 30 sierpnia 2017 r. (wersja 3)

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA ENERGII[1)]

z dnia ..... 2017 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących prowadzenia ruchu podziemnych zakładów górniczych

Na podstawie art. 120 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2016 r. poz. 1131, z późn. zm.[2)]) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Energii z dnia 23 listopada 2016 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących prowadzenia ruchu podziemnych zakładów górniczych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1118) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 445:

a) w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) ustala się profilaktykę zapewniającą utrzymanie warunków klimatycznych, określonych w § 445a ust. 1.”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Profilaktyka, o której mowa w ust. 1 pkt 2, w wyrobiskach wykonywanych w górotworze, którego temperatura pierwotna jest większa niż 40°C, jest opiniowana przez rzeczoznawcę.”;

2) po § 445 dodaje się § 445a w brzmieniu:

„§ 445a. 1. Temperatura powietrza na stanowisku pracy nie może przekraczać 28°C przy wykonywaniu pomiaru termometrem suchym, a intensywność chłodzenia nie może być mniejsza od 11 katastopni wilgotnych (Kw).

2. W przypadku gdy temperatura powietrza mierzona termometrem suchym w miejscu pracy jest większa od 28°C, a nie przekracza 33°C, lub intensywność chłodzenia jest mniejsza od 11 katastopni wilgotnych:

---

1) Minister Energii kieruje działem administracji rządowej – gospodarka złożami kopalin na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Energii (Dz. U. poz. 2087).

2) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1991 oraz z 2017 r. poz. 60, 202, 1089 i 1215.

1) stosuje się odpowiednie rozwiązania techniczne dla obniżenia temperatury powietrza i kontroluje się skuteczność tych rozwiązań technicznych, albo

2) ogranicza się czas pracy do 6 godzin, liczony łącznie ze zjazdem pod ziemię i wyjazdem na powierzchnię, dla pracowników przebywających całą zmianę roboczą na stanowisku pracy, gdzie parametry klimatyczne są przekroczone.

3. W przypadku gdy temperatura powietrza mierzona termometrem suchym przekracza 33°C, można zatrudnić ludzi tylko w akcji ratowniczej.

4. Warunki klimatyczne pracy w zakładach górniczych stosujących maszyny samojezdne określa się wyznaczając temperaturę zastępczą klimatu w sposób określony w Polskiej Normie dotyczącej wyznaczania temperatury zastępczej klimatu.";

3) § 447 otrzymuje brzmienie:

„§ 447. Sposób dokonywania pomiarów mikroklimatu powietrza kopalnianego oraz dokumentowania wyników tych pomiarów określa załącznik nr 3 do rozporządzenia.";

4) w załączniku nr 1 do rozporządzenia we wzorze nr 12 w kolumnie 9 tytuł otrzymuje brzmienie:

„Intensywność chłodzenia Kw";

5) w załączniku nr 3 do rozporządzenia:

a) pkt 4.2 otrzymuje brzmienie:

„4.2. Dokumentowanie wyników pomiarów parametrów mikroklimatu powietrza kopalnianego",

b) uchyla się pkt 4.2.1,

c) pkt 4.2.2 otrzymuje brzmienie:

„4.2.2. Pomiary parametrów mikroklimatu powietrza kopalnianego dla stanowisk pracy dokonuje się nie rzadziej niż raz w miesiącu, z wyjątkiem zakładów prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy, w których zasady i częstotliwość pomiarów mikroklimatu powietrza kopalnianego są określane przez kierownika ruchu zakładu górniczego",

d) uchyla się pkt 4.2.3,

e) pkt 4.2.4 otrzymuje brzmienie:

„4.2.4. Wyniki pomiarów parametrów mikroklimatu powietrza kopalnianego dokumentuje się w książce kontroli zagrożenia klimatycznego, w której zamieszcza się w szczególności informacje o:

1) miejscu przeprowadzonych pomiarów (oddział, wyrobisko, stanowisko albo stanowiska pracy);
2) dacie i zmianie roboczej przeprowadzonych pomiarów;
3) wynikach pomiarów;
4) wyznaczonej wartości temperatury zastępczej klimatu, o której mowa w § 445a ust. 4."

f) uchyla się pkt 4.3.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia.

MINISTER ENERGII

W POROZUMIENIU:
MINISTER RODZINY, PRACY I
POLITYKI SPOŁECZNEJ

MINISTER SPRAW
WEWNĘTRZNYCH I
ADMINISTRACJI

MINISTER ŚRODOWISKA

ZA ZGODNOŚĆ POD WZGLĘDEM
PRAWNYM I REDAKCYJNYM

DYREKTOR
BIURA PRAWNEGO
Krzysztof Kłopotowski
RADCA PRAWNY
07/09/2012

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia został opracowany na podstawie upoważnienia zamieszczonego w art. 120 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2017 r. poz. 2126 z późn. zm.). Na mocy przywołanego przepisu minister właściwy do spraw energii w porozumieniu z ministrami właściwymi do spraw pracy, spraw wewnętrznych oraz środowiska został upoważniony do określenia, w drodze rozporządzenia, szczegółowych wymagań dotyczących prowadzenia ruchu poszczególnych rodzajów zakładów górniczych, w zakresie:

1) bezpieczeństwa i higieny pracy, w tym oceniania i dokumentowania ryzyka zawodowego oraz stosowania niezbędnych rozwiązań zmniejszających to ryzyko,
2) bezpieczeństwa pożarowego,
3) gospodarki złożami kopalin w procesie ich wydobywania,
4) przygotowania wydobytych kopalin do sprzedaży,
5) ochrony środowiska,
6) podstawowych obiektów, maszyn i urządzeń zakładu górniczego,
7) obiektów podziemnego zakładu górniczego stanowiących ściany prowadzone w warunkach specjalnych oraz obiektów podziemnego zakładu górniczego stanowiących oddziały eksploatujące partie złóż rud miedzi w warunkach specjalnych,
8) przypadków, w których przedsiębiorca jest obowiązany posiadać dowód sprawdzenia rozwiązań technicznych przez rzeczoznawcę do spraw ruchu zakładu górniczego.

Wydając rozporządzenie, minister powinien kierować się potrzebą zapewnienia wysokiego poziomu bezpieczeństwa powszechnego, bezpieczeństwa pożarowego, bezpieczeństwa i higieny pracy, prawidłowego prowadzenia ruchu zakładu górniczego, zapobiegania zagrożeniom występującym w ruchu zakładu górniczego, a także uwzględniając konieczność stosowania przez przedsiębiorców aktualnych osiągnięć nauki i techniki, zwłaszcza w zakresie górnictwa, uproszczenia wymagań dla przedsiębiorców prowadzących działalność na podstawie koncesji udzielonej przez starostę oraz racjonalnego wykorzystania złoża kopaliny.

Projektowany akt wprowadza zmiany w zakresie przepisów dotyczących zagrożeń klimatycznych, ujętych w rozporządzeniu Ministra Energii z dnia 23 listopada 2016 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących prowadzenia ruchu podziemnych zakładów górniczych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1118), zwanego dalej „rozporządzeniem".

Aktualnie, w dziale V „Zagrożenia występujące w ruchu zakładu górniczego" w rozdziale 6 „Zagrożenie klimatyczne" określono zasady profilaktyki zagrożenia klimatycznego i dokonywania pomiarów parametrów mikroklimatu powietrza kopalnianego. W załączniku nr 3 w pkt 4 „Zagrożenie klimatyczne" określono zasady:

1) pomiarów parametrów mikroklimatu powietrza kopalnianego;
2) wyznaczania temperatury zastępczej klimatu oraz dokumentowania wyników pomiarów parametrów mikroklimatu powietrza kopalnianego służących do wyznaczenia tej temperatury;
3) zatrudniania pracowników w warunkach zagrożenia klimatycznego.

Temperatura zastępcza klimatu, w systemie prawa geologicznego górniczego, zaczęła funkcjonować w roku 2002 w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 28 czerwca 2002 r. *w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy, prowadzenia ruchu oraz specjalistycznego zabezpieczenia przeciwpożarowego w podziemnych zakładach górniczych* (Dz. U. z 2002 r. nr 139 poz. 1169, Dz. U. z 2006 r. nr 124 poz. 863, Dz.U. z 2010 r. nr 126 poz. 855 oraz Dz. U. z 2017 r. poz. 321) (już nieobowiązującym) i była stosowana, dla określania warunków klimatycznych na stanowiskach pracy, w zakładach górniczych stosujących maszyny samojezdne. Powyższe rozwiązanie funkcjonuje dalej w rozporządzeniu Ministra Energii z dnia 23 listopada 2016 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących prowadzenia ruchu

podziemnych zakładów górniczych tj. z dniem 1 lipca 2017 r. Pojęcie temperatury zastępczej jest również używane w przepisach rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie zagrożeń naturalnych w zakładach górniczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1702). Od wejścia w życie ww. rozporządzeń kierownik ruchu zakładu górniczego jest obowiązany dokonać zaliczenia stanowisk pracy do poszczególnych stopni zagrożenia klimatycznego oraz stosować nowe zasady zatrudniania pracowników w warunkach występowania tego zagrożenia.

Podczas posiedzenia Zespołu Trójstronnego ds. Bezpieczeństwa Socjalnego Górników, które odbyło się w dniu 27 czerwca 2017 r. w Katowicach, strona społeczna zgłosiła postulat utrzymania zasad, dotyczących określania wartości temperatury powietrza na stanowisku pracy i intensywności chłodzenia oraz zasad zatrudniania pracowników przy przekroczeniu tych wartości, w sposób analogiczny do regulacji § 239 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 28 czerwca 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy, prowadzenia ruchu oraz specjalistycznego zabezpieczenia przeciwpożarowego w podziemnych zakładach górniczych obowiązującego do dnia 30 czerwca 2017 r. W ocenie strony społecznej, w zakładach górniczych wydobywających węgiel kamienny, brak jest dostatecznej ilości badań potwierdzających stosowanie temperatury zastępczej klimatu do oceny warunków klimatycznych dla bezpiecznego zatrudniania pracowników w warunkach zagrożenia klimatycznego, o której mowa w przepisach rozporządzenia.

W zakładach górniczych KGHM Polska Miedź S.A. od 2004 roku określanie warunków klimatycznych, na stanowiskach pracy, odbywa się poprzez wyznaczenie temperatury zastępczej klimatu (która w szczególności uwzględnia prędkość przepływu powietrza) w sposób określony w Polskiej Normie, dotyczącej wyznaczania temperatury zastępczej klimatu. Jest to poparte wynikami wieloletnich badań medycznych.

Zasadnym jest utrzymanie wysokiego standardu ochrony pracy pracowników podziemnych zakładów górniczych, wyznaczonego przez regulacje, zawarte w § 238 i § 239 nieobowiązującego już rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 28 czerwca 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy, prowadzenia ruchu oraz specjalistycznego zabezpieczenia przeciwpożarowego w podziemnych zakładach górniczych dotyczące klimatyzacji.

Mając na uwadze powyższy postulat, projektowany akt przewiduje rezygnację z posługiwania się temperaturą zastępczą klimatu w zakładach górniczych wydobywających węgiel kamienny, natomiast w zakładach górniczych wydobywających kopaliny inne niż węgiel kamienny, określenie warunków klimatycznych na stanowiskach pracy, odbywać się będzie poprzez określenie parametrów mikroklimatu powietrza kopalnianego lub wyznaczenie temperatury zastępczej klimatu w sposób określony w Polskiej Normie dotyczącej wyznaczania temperatury zastępczej klimatu lub poprzez określenie parametrów mikroklimatu powietrza kopalnianego.

Z uwagi na fakt wejścia w życie rozporządzenia Ministra Energii w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących prowadzenia ruchu podziemnych zakładów górniczych z dniem 1 lipca 2017 r. i konieczności wykonywania określonych obowiązków przez kierownika ruchu zakładu górniczego, należy mieć na względzie jak najszybsze wejście w życie projektowanego rozporządzenia.

Proponuje się zatem, aby projektowane rozporządzenie Ministra Energii zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących prowadzenia ruchu podziemnych zakładów górniczych, weszło w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Informacja o udostępnieniu projektu:

Projekt zostanie umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Ministerstwa Energii, stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248), w celu umożliwienia zgłoszenia, w trybie art. 7 tej ustawy, zainteresowania pracami nad

przedmiotowym projektem rozporządzenia. Projekt zostanie także udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny, stosownie do § 4 oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. — Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r. poz. 1006 z późn. Zm.).

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.) i w związku z tym nie podlega procedurze notyfikacji Komisji Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie nie ma wpływu na sektor MSP w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2018 r. poz. 646 ze zm.), gdyż sektor górniczy zalicza się do przedsiębiorstw dużych zarówno pod względem wielkości zatrudnienia jak i kapitału.

Zgodnie z § 27 ust. 4 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. - Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.), projektowane rozporządzenie zostało przedstawione Ministerstwu Spraw Zagranicznych, które wyraziło opinię o zgodności projektowanych przepisów z Prawem Unii Europejskiej.